

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PART LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Készpénz, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTALAJDONOS:

BETEGH PAL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DEREKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Istennél a kegyelem!

Beszéd, irta és elmondta Dr. Nagy György országgyűlési képviselő 1907. év október 6-ikán Arad városában, mikor a székely generális gyűlés alkalmával a székelység nevében koszorút tett a vértanuk szobrára.

Mélyen tisztelt gyászünnepezt ünneplő közönség!

A vértanuk szent emléke iránti kegyeletben én édes székely testvéreim!

Istennél a kegyelem! — így szól Tychy vezérőrnagy, az aradi várnak parancsnoka 1849 október 6-dikán hajnalán, mikor Uthyka, a várnak cseh porkolábja a katonai bünvádi eljárás szerint kegyelmet kért a halálra ítélt 13 tábornoknak.

Istennél a kegyelem!

És Isten, a magyarok hatalmas Hadura megkegyelmezett az ő hű fiainak. Az ítélet, mely halálra szánta őket, halhatatlanságot szerzett. A hóhér-kötél és a puskagolyó, mely kioltotta életüket, örök életet adott. Meggyilkolták őket, de nem haltak meg!

A véres kezű gyilkosok balul számítottak. A szabad jövő megszórt sirjába a szolgásgagnak multja temetkezett. Azok a hóhérek, melyekkel megfojtották a szabadságharcnak kilenc hős oroszlánját, megfojtották háromszáz évnek oktalan hűségét is. Azok a fegyverek, melyek kioltották a hazaszeretet négy vértanujának életét, tüzükkkel oltathatlan lángra gyújtották háromszáz esztendőnek titkon égő, csak néha-néha, az ónodi gyűlésen, a debreceni nagy templomban fellobbanó tűzét, a zsarnokság iránti gyűlöletnek zsaratnokát. Ha volt, ki bizott még századok csalódása után is abban, hogy a kamarilla csontkamrájából megszűnik fujni a szolgásgagnak sorvasztó szele, ugy e bizalmának az aradi bitófák siri fejfái kell, hogy legyenek s ha volt, ki kételkedett ezer éves mult után is abban, hogy a magyar nemzet szabadságra, függetlenségre született, ugy kételkedése az Aradon megdördült fegyverek tüzeiben el kellett, hogy éjjen: mert ha igaz az, hogy a ki gyilkos kézzel fejszét emel a szabadság fájának kidöntésére, abban többé bizni nem lehet, hogy a függetlenségi érzés, a nemzeti vágyak virágainak gondozó kertésze lesz, ugy még igazabb, hogy annak a nemzetnek, mely oly fenséges áldozatot tudott bemutatni a szabadság Istenének, mint a magyar 1849 október 6-dikán, annak a nem-

zetnek szebb jövőjében, eljövendő függetlenségében kételkedni nem szabad.

1849 október 6-ika a magyarok Nagypéntekje. Szomorubb az evangélium nagypéntekjénél, mert nem jött el még Husvétja, siralmát nem váltotta még fel a feltámadásnak Hallelujája!

A gyáva kishitűség, a szolgál meghunyászkodás azt hirdeti, hogy a feledésnek és a bocsánatnak olcsó fátyolát kell borítani a multa. Mi székelyek, Csaba vitéz utódai, Gábor Áron népe mást tanultunk a Hargitának, a Rikának zugásából. Másra tanított a Nyergestetőnek, a kökői hidnak, az eresztevényi temetőnek, a szentmihályi vértanuknak megszentelt emléke. Az ó-testamentum szent hajdanának törvényét hirdetem, mely parancsolja, hogy vértért vért, könnyért könnyeket, életért életet!

Van még villáma a haragos égnek, él még a magyarok Istene s jönni kell időnek, ha ágyudörgéses, szuronyzáporos véres zivatar után is, mikor valóságga lesz a vértanuknak álma, a nagy, szabad, független Magyarország. Ebben a küzdelemben a feltámadott vértanuk állanak a küzdők élére s zászlójuk lesz a Kiss Ernő véresre lött mellénye, fegyverük a Damjanich mankója s diadalszekerük az a rossz, összetakolt taliga, melyen Damjanichot, a hősök hősét a vesztőhelyre vitték.

Kezünkben kalapács, asó, toll van, A kaszárnyák még esendes nyugalomban, De izzó tűzben égnék a szemek: Már hallszik messziről az üzenet.

Ha erre az üzenetre mindnyájan elmelve, megvívjuk a harcot, ha újra szabadok leszünk, ha a magyar Rákóczinak népe, Kossuth nemzete lesz urrá az annyi könnyel megáldott, oly sok vérrel megszentelt magyar földön, ha diadalmas csaták után a megalázott, a letiport zsarnokság irtalomért könyörög minket annyiszor káromló ajakával, ha kegyelemre nyújtja ellenünk oly sokszor vétkező kezeit, akkor jusson eszünkbe 1849 október 6, Arad Golgotája, a megboszulatlan hóhér-kötél és puskagolyó s kiáltuk oda az isteni igazságszolgáltatás hangján a tőle tanult mondást:

„Istennél a kegyelem!”

Ezzel a feledni nem tudó, megbocsátani nem akaró szent boszuvágnak érzésével teszem le a székelység koszoruját az aradi vértanuk szobrára.

A politikai helyzetről.

A politikai élet mozgalmasabb színeket öltött a napokban; a szünidő lejártával képviselőink nagy számban sereglenek a fővárosba, a klubok megélekednek és rohamosan követik egymást a torlódó események, melyeknek központjában a kiegyezés eredménye, az alkotmánybiztosítékok szentesítése és az általános választói jogról szóló törvényjavaslatok és mindekenélőtt a Ház megnyitása állanak.

A kiegyezés megvan, ez már bizonyos; de ehhez a bizonyossághoz annyi bizonytalanság és kétely fűződik, hogy az összes politikai tényezők szinte felve várják azt a napot, mikor ez a bizonytalanság a parlament előtt rideg bizonyossággá válik; sok jót senki sem vár tőle. sőt már megelégednénk, ha sok rosszat nem tartalmazna. A vidéken a tárgyalások befejezése bizonyos megnyugvást kellett minden vonalon; az a lázas izgatottság, mely a kiegyezés minden fázisát kísérte, megbérintotta az embereket és ideges forrongásban tartotta az egész közleletet; senki se tudta, mit hoz a holnap, mit várhat a közeli jövőben? Igaz, hogy a helyzet meg most sincs tisztázva és a kedélyek még mindig hullámszerűek, mert senki se tudja, milyen mélyeségek titkok rejlenek a kiegyezés aktáiban, de Kossuth körmendi beszédénél is teljesebb világosságot teremt az a nyilatkozat, melyet Kossuth Ferenc a függetlenségi párt szerdai értekezletén tett. Kossuth a függetlenségi párt helyeslése mellett jelentette ki, hogy Wekerle a képviselőház október 16-iki ülésén fog a kiegyezésről nyilatkozni, de addig is kijelentheti a kormány nevében, hogy a kiegyezés mérlege Magyarországra nézve kedvező. Kedvező a kiegyezés politikai és gazdasági téren és kedvező a párt elvi szempontjából is. Pártja helyeslése mellett utalt arra Kossuth, hogy nemcsak a közjogi vívmányok, vagyis a vámszerződés a szövetségi forma helyett és az autonóm magyar vámtarifája ekesítik a kiegyezést, hanem számos más igen fontos vívmány is, a melyek egytől egyig előre viszik az országot az állami önállóság kidomborodása útján. Kijelentette Kossuth, hogy a közjogi vívmányok mellé jelentékeny közgazdasági előnyök is sorakoznak, ugy, hogy nincs okunk sajnálni az ellenértekeket, amelyeket cserébe kellett adni Ausztriának. És azt mondta, hogy mérlegelve, vajjon többet ér-e az, amit kaptunk, vagy az, amit adtunk, állíthatja, hogy az előbbi többet ér.

A függetlenségi párt zajos éljenése mellett jelentette ki Kossuth, hogy az a nehéz erőfeszítés, melylyel ki akarták csikarni a magyar kormánytól azt, hogy a bankszabdalom meghosszabbítása a kereskedelmi szerződéssel összekapcsoltsáék és függővé tétessék amattól, sikertelennek bizonyult. A bank ügye ki lett kapcsolva és erre nézve teljesen szabad marad a magyar országgyűlés elhatározása.

Kossuth megnyugtató nyilatkozatai tehát azt sejtetik és azt engedik reménylenünk, hogy ha nem nyertünk, de nem is veszítettünk semmit.

A Ház első ülése csütörtökön déli 12 órakor csak formális volt; pénteken olvasták fel az elmúlt, körülbelül 12 hónapi ciklus berekesztéséről és az az új ciklus megnyitásáról szóló királyi kéziratokat.

Szombaton 12 én az új ülészak első napján megválasztották a Ház tisztviselőit, hétfőn választják a bizottsági tagokat és osztályokba sorozzák a képviselőket. Nevezetesebb változás történik a bizottsági tagságokban; eddig némelyik képviselő több bizottságban is részt vehetett, most egy képviselő csak egy bizottságnak a tagja lehet.

A Ház érdemleges munkája valószínűleg csak 14—15-én kezdődik. Tizenhatodikán terjeszti be Wekerle Sándor miniszterelnök a kiegyezés ügyét, melyet feszült érdeklődéssel várnak minden vonalon. Utána nyomban jelentést tesz Andrássy Gyula gróf belügyminiszter az alkotmánybiztosítékról, azután következik a budget tárgyalás és a delegáció megválasztása. Szóval a képviselő urakra a hosszú pihenő után elég sok teendő vár, és ha lelkiismeretesen akarják kötelességeiket teljesíteni, bizony le kell mondaniok arról a közönyről, melyet a múlt ülészakban tanúsítottak és melylyel a közvélemény bizalmatlanságát magukra zudították.

Az általános választói jogról szóló törvényjavaslatról Andrássy Gyula gróf belügyminiszter kijelentette, hogy az már jóformán teljesíteni elkészült, és ha csak a parlament munkarendje megengedi, még ez évben a Ház elé szándékozik terjeszteni. Előterjesztés időpontja tehát attól függ, hogy a kiegyezési javaslatokat mikorra tárgyalja le a Ház és mikor kerül sorra a költségvetés tárgyalása, mert a belügyminiszternek az a szándéka, hogy a költségvetési tárgyalások során terjeszti elő az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot is.

A horvát képviselők is felvonultak Budapestre teljes számmal; elsőnek és kvartélyesinálónak Supilo Ferenc érkezett és régi szállásukat, a Continental-fogadót választotta tanyául. Megérkezésük után azonnal értekezletet tartottak, és kimondták, hogy a jelen kormányt tovább is elkeseredett ellenségei maradnak, és a második ülészakon is követelni fogják a horvát nyelvű beszédeknek az országgyűlési naplóban való közzétételét. Ugy látszik, ők nem vesztik el türelmüket a szenzációk rendezésében; fontosabb kérdés, hogy meddig lesz türelme a Háznak ezt a garázdálkodást szóltanul nézni és nem akadnak-e majd olyan elemek, akik ennek a minden alapot nélkülöző okvetetlenkedésnek radikálisan véget vessenek?

Az udvarhelyi Székely-Társaság.

Kedvező előjelek közt indult meg a Székely-Társaság működése. Az október 6 án délután tartott közgyűlés alkalmával, Dr. Paál Árpád titkár a társaság működési szabályainak megállapítása céljából terjesztett elő javaslatot és tervet. A tervetből különösen kiemeljük azt a részt, mely a társaság célját körvonalazza következőképpen:

„A társaság eljárási Székelyudvarhely város és környéke területén a székeltség minden fontos érdekének megismerése, felkarolása és társadalmi önképzés útján való előbbre vitele. Ehhez képest a társaság külföldi feladatait szolgálja, hogy a székeltség anyagi és szellemi viszonyait egy egymagukban, mint az ország állapotaival való összefüggésükben állandóan figyelemmel kísérje; e viszonyok javításának módjait iránt a közvéleményt kialakítsa; ahol a javítást csak hatósági támogatással lehet elérni, ott közbenjáróként fellépjen, s ahol a társadalom saját erejével is eredményt lehet elérni, ott a társadalom munkáját kezdeményezze és megindítsa. Feladata továbbá a társaságnak, hogy célja érdekében a város és vidék társadalmát összetartásra szoktassa, őszinte és egyszerű társadalmi érintkezésekre alkalmat szerezzen, s belenevelje mindenki a nemzeti gondolatot. A székeltség nemzeti hivatásának öntudatát és e hivatásért való céltudatos munkásság vágyát.”

A megjelentek helyesléssel fogadták a társaság céljának ezt a körvonalozását, s egyúttal megállapodtak abban is, hogy a jelzett célhoz képest a nemzeti ünnepnapok megünnepelését, ismeretterjesztő előadások rendezését, a székeltség munka termékeinek propagandáját mindenesetre munkakörében állónak fogja tartani a társaság. Egyébként pedig a működési szabályok tervezetnek további részét is lényegében elfogadták. Mind végig tartalmas vitával kísérve az előadó fejtegetéseit, mely vitában a megjelentek jóformán mind résztvettek. A hozott megállapodások szerint a társaság tagjai közt pártol, vagy alapító tagság szerinti osztályozás és kasztrendszer nem lesz, hanem a társaság tagjai mind csak rendes tagok, kik évenként legalább 1 korona tagsági díjat fizetnek. — A társaság legfontosabb ügyeit a közgyűlés, egyéb ügyeit a választmány és tisztikar intézi, s amennyiben valamely ügyben a társaság működéséhez szaktanulmány szükséges, úgy evégett szakbizottságokat fognak esetéről-esetre kiküldeni.

Az alapszabályok megvitatása és elfogadása után megállapították a társaság névsorát, az alakuló és a mostani ülésen résztvevőkből. Eszerint a társaság tagjai a következők: Ugron Ákos védnök, Dr. Damokos Andor tiszteletbeli elnök, Soó Gáspár tb. alelnök, Becsek Aladár tb. titkár, Matéffy Domokos elnök, Dr. Paál Árpád titkár, Spaller József pénztáros, Balazs Károly, Barsay Károly, Bartók István, Bálint György, Betegh Pál, Csillag István, Csillag József, Dr. Demeter Lőrinc, Derék Antal, Embery Árpád, Gyerkes Mihály, Gyertyánffy Gábor, Homolay Lajos, Jakabos György, Kassay F. Gyula, Keszler János, Késmárky Ákos, Dr. Kovácsy Albert, Nagy János, Orbán Gergely, Dr. Pál Ernő, Pálffy Aladár, Dr. Pálffy Jenő, Péter Lajos, Riemer Gusztáv, Salamon Kálmán, Solymossy Endre, Szabados Ferenc, Szentpétery Gergely, Szorger Ferenc, Tamás Albert és Tompa Árpád.

A tagok névsorának megállapítása után mindenik jelenlevő kötelezettséget vállalt, hogy egyenkénti propagandával új tagokat szerez, s így igyekszik a város társadalmát a társaság nagy céljaiért öntudatos szervezetbe összehozni. Apostoli munka lesz ez, amit megfogadtak, s nem lehet megilletődés nélkül regisztrálni az ülés résztvevőinek ezt az önkéntes és éppen azért szokatlan buzgóságát. A Székely Társaság új gárdájának szívesen is kívánjuk, hogy buzgóságához méltó sikerrel járjon a propagandája.

Az ülés további folyamán még a társaság pénzalapjának megteremtéséről, s az aradi „Székely Otthon” segélyezéséről is volt szó. Ezekről való tanácskozás közben elvi megállapodás jött létre a tekintetben,

hogy a társaság évkönyv, vagy naplót alakítsa a jövő esztendőben ismeretterjesztő olvasmányokat ad a nép kezébe. Továbbá átkéri a társaság, mint hasonló célú egyesület a működésben nem levő Tulipán egyesület pénzeit is, hogy ezekkel is pénzalaphoz jusson. Ezek iránt is érdemleges működésbe azonban csak akkor kezd bele, mikor az alapszabályok kormányhatósági megerősítése alapján végleg megalkulhat. Erre az időre tartották fenn egyébként a választmány megalkotását is. Addig a társaság taggyűléssel és célja iránt való érdeklődés felkeltésével fog intenzív munkát kifejteni.

Ezekben megállapodván, Matéffy elnök a tagok buzgó részvételét megköszönte és kiemelte, hogy ez a buzgóság a legjobb biztató a társaság jövőjére nézve, s az életképességnek jó előjele. Az ülés aztán ezzel véget ért.

Mi a magunk részéről pedig ismét kívánjuk, hogy a munkakezdésben kifejtett buzgóság méltó sikerrel járjon. Így sikerről sikerre törve, találja meg a társaság a maga munkájában a legjobb biztatót további munkájához és feladatainak végbevételéhez. Találja meg az utat eler nyedt társadalmi életünk felújításához, s a társadalmunk lelkeben lappangó kincsek kifejtéséhez. Előre mindig csak előre!...

LEGUJABB.

Ö felsége a király egészségi állapotáról nyugtalanító hírek keringnek az utolsó napokban. A királynak súlyos természetű tüdőbaja van, mely agg korára való tekintetből komoly aggodalmakra ad okot; beteggyámmellett állandóan örködnek az orvosok; ha valami komplikáció nem áll be, felgyógyulása biztos, mert az orvosok állítása szerint semmiféle más szervi baja nincs. A legutolsó hivatalos jelentés Bécsből így hangzik: A nátha tegnap este óta enyhült; hőmérsék 36,2; tegnap óta a hőmérsék 37 foknál valamivel magasabbra emelkedett.

A nemzetközi szociálisták tüntetése a fővárosban október hó 10-én minden nagyobb rendezvény nélkül folyt le. Delelőtt pontban 11 órakor érkezett meg a képviselőháza Garbai Sándor vezetése alatt a szociálisták 40 tagból álló küldöttsége, melyet Justh Gyula elnöknek Pető Sándor mutatott be. Garbai felolvasta a küldöttség kívánalmait, miközben a kormányt és a képviselőházat általában vádakkal és gyanúsításokkal illette. Justh Gyula ezeket határozottan visszautasította és tiltakozik az ellen, mintha a kormány és a képviselőház nem teljesítene kötelességét és kijelenti, hogy a törvényhozás a nép minden rétegének érdekeit egyaránt szíven és lelken viseli, a mostani kormány és törvényhozás minden külső befolyásolás és megfélemlítési törekvés nélkül is meg fogja találni az a helyes utat, a mely az általános választójogról szóló törvényt a haza javára fogja megoldani.

A közbeszólókat Justh rendreutasította, azután megígérte a küldöttségnek, hogy kérésüket a képviselőház elé terjeszti.

A képviselőház megnyitása előtt, a folyosón Andrassy Gyula gróf igen fontos nyilatkozatot tett az alkotmánybiztosítókról. Kijelentette, hogy a közigazgatási bíróság a végső döntés mert olyan hatáskört nyert, hogy kiterjed majd a katonai szolgálati kötelezettség körében hozott jogsérelmes határozatokra is, természetesen a mozgósítás idejének kivételével. E törvényjavaslatot október 16-ika után terjeszti a képviselőház elé. Az általános választójogról készülő reform javaslatról kijelentette, hogy az már jóformán készen van, a mi pedig életbe le-

pését illeti, azt a parlamenti viszonyok döntik el; ő lehetőleg siettetni fogja az ügyet. Ferenc Ferdinánd trónörököséről megjegyezte, hogy nem kell bántani, inkább örülni kell azon, hogy a magyar ügyekkel foglalkozik; ezt csak hálával fogadhatjuk. A belügyminiszter nyilatkozatai nagy hatást keltenek a jelenvolt képviselők körében.

KÜLÖNFELEK.

— **Rp. Keserű labdacok,** a Böm-böldsé részére.

Sign: Hetenként egy adag.

Meg van már a kiegyezés
S a kinek ez tán még kevés,
Ott az alkotmányvédelem,
Talan elég lesz, remélem.

Általános választójog
Nyomban utánna jönni fog,
Erdeinket is megkapjuk,
Legeltethetünk majd rajtuk.

Október tiz is elhaladt
Fejünk azért be nem szakadt,
Potadónk bár szaporodik
Torkunk még se szomjuhozik.

Örül is most a koresmáros
Elég soká volt már káros,
Derül-virrad a magyarnak,
Vendégei szaporodnak,
S ördmáridókat csapnak...

Dr Veritás.

— **A rettegve várt nap** október hó 10-ike városunkban minden nagyobb zaj és emóció nélkül folyt le; a kereskedések nyitva maradtak, a műhelyekben vigan folyt a munka és csak elenyésző csekély számban voltak azok a munkások, a kik jónak látták maguknak egy külön ünnepet rögtönözni; ezek viritó piros jelvényekkel, szórványosan jártak be az utcákat és alig hisszük, hogy tudatában lettek volna annak, hogy mit is akarnak. A mi polgárságunk, a mi népünk — Istennek hála — sokkal józanabb, sokkal higgadtabb és sokkal jobb hazafiak, semhogy hamis jelszavakkal, idegenből be-csempezett eszmékkel meglehetne mételezni.

— **A székelyudvarhelyi református egyházmege** papsága, világi és tanítói képviselői október hó 9-én delelőtt gyűlést tartottak városunkban. A gyűlés Vajda Ferenc esperes szép és tartalmas imádságával kezdődött. Azután mint elnök ugyancsak ő tartott rövid megnyitót jelezve az összejevetel célját. Nevezetesen az igazgató-tanács papi és tanítói képviselő állásokra pótválasztásokat rendelt el, a mit meg is ejtettek. Papi képviselőnek a kerületi közgyűlésre a Vajda Ferenc esperes helyébe, a ki hivatalból tag, Biró Áron felsőboldogfalvi papot választották meg, a mi kedvező jele annak, hogy az esperes választás alkalmával felmerült ellentétek végképpen elsimultak. Helyben hagyták Bedő András pénztáros 1906. évi számadásait és megállapították az egyes egyházakban a presbiterek számát. Nagvobb vitát csupán a mátsfalvi egyház kérese kellett, a mely szegénysége miatt a község kezelésébe akarja adni iskoláját. A többség ajánlattal terjeszti fel a kérést az igazgató tanácshoz. A székelyudvarhelyi egyházközségnek is volt egy fontos kérese. Azt kérte ugyanis, hogy veszélyes módon elavult harangállványainak újból való készítése céljaira, a hívek évi rendes egyházi adója után öt éven át, 25 százalék egyházi pótadót vehessen ki. A gyűlés megengedte, valamint a rugonfalvi egyház iskola padok csináltatása iránti kérésének is helyet adott. Egy néhány szegény egyház segélykérésének az elintézése és a papi mellékfoglalkozások letárgyalása után véget ért.

— **Legyünk nagyközség.** Valahányszor városunk költségvetési előirányzatát vizsgáljuk, mindannyiszor eszünkbe juthatna Békéscsaba 37,547,

Csongrád 22,619, Orosháza 21,385, Szarvas 25,273 Ujpest 41,858 lakosával a melyek mindannyian jelentékenyebb nagyközségek és mégis igen jól érzik magukat a mai cifra nyomoruságos, cimkős világban. Székelyudvarhely azonban rendezett tanácsú város. 8 ezer és néhány száz lakossal, tele nagy igényekkel és mélységesen üres zsebekkel; akár egy modern fiúr, aki csak a pénzköltés mesterségét érti, de annak megszerzésével soha sem törődött. Ezért az üres cimert pedig, mely amugy sem sokat ér, nagyon káros oly magas pótadót fizetni, amilyent ez a minden oldalról kiszípolozott polgárság megbirni alig lesz képes. A vármegyék székhelyei közül is elég van olyan, a mely község jelleggel bír, miért ne lenne még egygyel több? Ott van Alsókubin, Zombor, Aranyosmarót, Ipolyság, Liptószentmiklós, Magyaróvár, Balassagyarmat, Szekszárd, Turócszentmárton, Nagyszőlős ezek mind megyeszékhelyek és községek s még sem fordult fel eddig a világ feneké. Nálunk azonban cim kell es ehhez természetesen sok, igen sok pénz, ami pedig kevés van. Gondolkozzunk városi jövedelmi forrásokról — pótadó nélkül; vagy esökkentsük terheinket olyaténképen, hogy legyünk nagyközség!... Inkább lehetünk a faluk között első tele zsebbel, mint a koldus városok között utolsó tele nyomorusággal. (Beküldték)

— **A székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár** ez évi október hó 20-an delutan 2 órakor a városi tanácsház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés célja és tárgysorozata lapunk hirdetési keretében található.

— **Az országos polgári tanár egyesület** marosmenti köre tiz évi fennállása óta, városunkban most először e hó 12-én delelőtt 9 órakor a vármegyeháza nagytermében tartotta meg rendes gyűlést nagy érdeklődés mellett Gyöngyösi István segesvári polgári iskolai igazgató elnöklete alatt, ki a gyűlést lendületes szavakkal megnyitva, szívélyesen üdvözölte a megjelenteket. A számvizsgáló bizottság jelentését Kovács Dániel tordai áll. polg. iskolai tanár terjesztette elő. Az „Eötvös alap” allasáról Péter Antal tordai áll. polg. iskolai tanár tett jelentést, majd az 1907--1908. évi költségvetést állapították meg. — Utánna Puskás Gergely dicsőszentmártoni plebános és hitoktató tartott magas szárnyalású, szép értekezletet „A vallásérkölesi alapon való nevelésről”, melyet Kratofil Dezső tordai áll. polg. isk. tanár tanuságos előadása követett. „A polgári iskola reformjáról.” Petrányi Miklós székelyudvarhelyi áll. polg. isk. rajztanár „A modern rajztanításról” tartott nagyon érdekes szemléltető előadást; az összes előadókat feszült figyelemmel hallgatták és zájosan megjelenezték. Nehány fontos indítvány elfogadása után elnök az ülést berekeszti.

A szép szombat érkezett idegen vendégek már 11-én megtekintették a kö- és agyagipari szakiskolát, a középiskoláinkat, a műszövönitettet és a város nevezetességeit, este 8 órakor pedig társas vacsorára gyűltek össze a „Budapest” szálloda helyiségében, hol városunk tanerői közül is számosan megjelentek és éjféli 12 óráig kedélyesen elmulatgattak; az itt tartott pohárköszöntők közül feltűnést kellett és nagy tetszéssel fogadtatott Vajda Ferenc ev. ref. esperes remek beszéde. Október 12-én délben ugyancsak a „Budapest” helyiségében társas ebéd volt, melyen az első pohárköszöntőt Apponyi Albert miniszterre Gyöngyössi István mondotta nagy lelkesedés mellett. A vendégek nagy része már a delutáni vonattal elutazott városunkból.

— **Az Udvarhelymegyei Tanítóegylet** udvarhelyjárasi fiókköre őszi rendes ülését Székelyudvarhelyen f. évi

október hó 16-án d. e. 9 órakor kezdődőleg, a községi iskola IV. osztályu tanteremben tartja.

Képi kiállítás. Petrányi Miklós festőművész képi kiállítása pénteken délelőtt nyílt meg a vármegyeháza hátulsó földszinti kistermében, ahol egy héten át naponként délután 4 óráig megtekinthető. A nem épen kedvező világításu teremben több mint 30 kisebb-nagyobb kép került kiállításra, melyek nemcsak arányaikban, de kivitelben is lényegesen különböznek egymástól. A kollekciónban tulajdonképpen csak két nagyobb szabású kép van: a jobboldali falon elhelyezett „Viztűkrözés” melyet majd nem szemben a baloldali falon ki sebb alakban is láthatunk, és a bal falon levő „Pieta”, mely a Megváltó keresztről levett, élettelen, meggyötört testét ábrázolja mereven fekvő helyzetben, szíve felett a tátongó, megaludt vérű sebhellyel, és a remekül beállított glóriával, mely a feje felett szinte minden szándékosság nélkül, a beállított világítási effektus által önként kepződik. E képnél időztünk el legtovább, mert bár ezt a témát már a végletekig variálták festőink, Petrányi beállításával mégis az újdonság és az eredetiség varázsával hat reánk és komoly művészi inspiráció benyomását kelti. Nagy kár, hogy e minden tekintetben sikerült kép hatását, némileg csökkenti a fej megfestésénél használt sötét tónus, mert így az arcon nem fejeződik ki az a megadó türelmesség, melyet a világosabb színben tartott test és glória sejtet. Visszatérve a „Viztűkrözés”-re, mindenekelőtt meglepő az a frappáns következetesség, mely a nagyobb és kisebb kép egyenlő megfestésében nyilvánul, úgy hogy szinte lehetetlen meghatározni, melyik került ki előbb a művész ecsetje alól. A jobb oldali falon van meg egy remekül megfestett „Női fej”, a festőművész korábbi nagyon sikerült saját arcképe, egy alpesi tájkép, az „Alkony” és „Lombtalan fák” téglavörös színekben tartva, „Virágok”, „Magános fa”, „Hegyi út” és hat darab nagyon sikerült aquarell. Azonban a mit talán a festőművész szerénységében nem becsült meg eléggé, — mert igen rossz helyre juttatta, — az a bejáratlalt jobbra legelőlvő „Küüllőpart” és a baloldalon elhelyezett „Kora tavasz”, „Rosz kerítés” és „Szarkakő” című kisebb festmények, melyek a közelből persze sokat vesztenek értékükből, de kellő távlatból nézve igazi remekei a tájfestészetnek és szerintünk ezekben nyilvánul meg leginkább a festőművész eredetisége és meglepő színérzéke.

A majdnem teljesen egyenlő két „Almás”, a földig érő, gyümölcsöt roskadozó agakkal szintén a sikerültebb alkotások közé tartozik, nemkülönben a „Füzes” jól beállított távlatával és az előtérben legelőlvő juhokkal. Igen szépek a baloldali „Rózsák” leheletszerű halvány tónusával; jeles genre kép a „Vadászok rohamban”. Az „Új idők” és „A nevető leány” azonban mintha nem volnának teljesen befejezve. A jobb oldalon levő „Szerelmem” című kép érdemel még külön méltatást, melynek eszméje, koncepciója sok eredetiségre vall, azonban talán a világítás hiánya miatt, az arckat és így az egész képet, a tavaszt lehelő szerelmem megtestesítésére sötétnek találtuk.

Sajnáljuk, hogy nincs elég térünk a kiállítás minden egyes képét a kellő értékében méltanyolni, de a nyert összbnyomásból csak örvendhetünk annak, hogy Petrányi Miklós ilyen ritka művelőzete! szerzett és alkalmat nyújtott nem mindennapi, izmos tehetségével megismerkedni. A kiállítás belépő díja oly csekély, hogy nem ró nagyobb áldozatot a látogatókra és meg vagyunk győződve, hogy a mester fáradozását méltó közönségünk érdeme szerint méltán nyolni is fogja.

Társas vacsora. Stratzinger Emil kir. pénzügyigazgató tisztele-

tére, kit ő felsége érdemes munkálkodásának elismeréséül magas kitüntetésben részesített, nagyszámú tisztelői e hó 10-én este a „Budapest” szálloda éttermében társas vacsorát rendeztek. Mi sem bizonyítja jobban az ünnepelt népszerűségét és közkedveltségét mint az a körülmény, hogy a társas vacsorán megyénk és városunk előkelő sége teljes számban részt vett és a jelenlevők számát körülbelül százra tehetjük. A társadalom minden osztálya képviseltette magát: a megyét Ugron Ákos főispán és Damokos Andor alispán, a főiskolákat a három derék igazgató, a kereskedelmi világot a kereskedők előkelőségei, a helyi sajtót a két szerkesztő képviselte. Jelen volt még, a minden társadalmi mozgalomban buzgón osztozó, szeretetreméltó főesperesünk gróf Mikes János, a pénzügyi tisztviselők és a számvevőség teljes számban és városunk még számos előkelősége; azonban hiányzott a bírói kar és a városi tanács, a kiknek távolléte általánosan feltűnt. Az ügyvédi kar ez időszert nagy részben a fővárosban tartózkodik, az országos ügyvéd gyűlésen. Sükösd Miklós kitűnő vacsoráról gondoskodott, Janoska zenekara pedig szébbnél-szebb nótáival igyekezett kellő hangulatot kelteni. A pohárköszöntések sorát Ugron Ákos főispán nyitotta meg; majd Mátéffy Domokos beszélt a pénzügyi tisztviselők, Amberboy József a számvevőség és Gyertyánffy Gábor a kereskedők nevében és mindannyian az ünnepelt nagy érdemeit, páratlan jellemét, általános emberszeretét és szigorú igazságérzetét magasztalták. A második pohárköszöntő után általános figyelem között Stratzinger Emil emelkedett szóra és majdnem könnyekig meghatva mondott hálát és köszönetet a nem remélt és nem keresett őszinte ünnepeltetésért. Rövid visszapillantást vetett eddigi működésére és ünnepélyes ígéretet tett, hogy a megnyilvánult közbizalomra a jövőben is igyekszik magát méltóvá tenni. Az emelkedett hangulatban levő társaság a késő éjjeli órákig együtt maradt és egy valóban szép ünnepély emlékeivel gazdagodva oszlott szét.

Az új unitárius templom, melynek építése és belső díszítése már a befejezéshez közeledik, a Burghardt Gyula helybeli asztalos által tervezett és készített szöszék által a székely ipart újabban dicsérik, különös dísz fog nyerni. Az egyszerű izléssel és mégis nemes arányokban tervezett szöszék már csaknem teljesen elkészült és annak ornamentális díszítményei, valamint a szimbolikus — gyermekeit tápláló hatytyu, Salamon Kálmán faszobrászunk ügyességét hirdeti. A szöszéket, — mely a műhely udvarán a Kossuth utcában már felállítva látható — vasárnap délelőtt Ugron Ákos főispán, Dr. Damokos Andor alispán, Gotthard János polgármester, Dr. Kevacs Albert országgyűlési képviselő, Dr. Valentisk Ferenc és még több városi előkelőség is megtekintette és mindannyian a legnagyobb elismerésüket fejezték ki a sikerült, szép kivitelért.

Vármegyénk a Székely kiállításon. Beszámoltunk már vármegyénknek a sepsiszentgyörgyi kiállításon elért jelentékeny sikereiről; ám ezek csak saját impressióink voltak és méltán tamaszthatnák a gyanut, hogy egy kis lokális önhittség és tulbecsülés is vegyült dicséretünkbe. Adjuk tehát itt a szót egy előkelő marosvásárhelyi lapnak, mely a kiállításról közölt hosszabb cikksorozatban, vármegyénkről a következőket írja: Udvarhelyvármegye közséjei minden vidéken valósgos remekműveket produkáltak a kiállításon. Nem a kiállításra, hanem saját használatukra készített munkáikkal méltán kelthettek érdeklődést; Firtosváralja, Nagyalamb-

falva, Bögöz, Homoródszentmárton, Farkaslaka, Kányád, Bágy, Kisgalambfalva, Farcád, székely asszonyainak házi szóttesei, csipkái nemcsak rátermettségről, hanem kiváló műizlésről is tesznek tanúságot. Különösen Farcád kiállítása keltett meglepetést. Női ruhaszövet minták, asztalnémelek, vásznak, paplanok, csipkék, függönyök, fehérművek, törülközők saját termelésü kenderből szöve és feldolgozva, fantáziájuk alkotta minták szerint a parisi divatárugyár rafinált izléséről tesznek tanúságot. Eladásra sohasem szöttek semmit, csak maguk szükségleteire. Nem tanultak senkitől sem szőni, sem fonni, sem varni, csak az édes anyjuktól. Minő keresetforrás nyílnak ezeknek számára, ha piacot teremene valaki számukra; ha tanítana, ha a kor divatját feltárna előtűk. Ide írjuk neveiket, hogyha valaki érdeklődik munkájuk iránt, megtalálhassa őket és hogy zseniáltságuk legalább a személyes megemléssel-honoráltassék. Ezeknek a háziipari művésznőknek nevei: Lajos Otília, Vajda Katica, Vajda Rebi, Szabó Rózalia, Sándor Zsuzsa. De művész ez az egész falu. A Palfy-család híres volt mindig szötteiről, s az Incze család szintén sok művészi női kezimunkái produkt. Melegletésszerű szép dolgok voltak a Barcsai fele székelyudvarhelyi szövőgyár kiállított tárgyai, nemkülönben a bágyi pokrócok is. Feltűnt keltett Salamon Kálmán zombori sok szép faragványja és a korondi székely majolika utánzatok: a Gáspár Gyula és Filep Dezső kiállítása. Ezekben Korond vidéke népének jövődő gazdagsága volt kiállítva.

Városunk képviselőtestülete tegnap e hó 12-én délután 3 órakor közgyűlést tartott, melynek lefolyásáról jövő számunkban hozunk részletes tudósítást.

Nagy vasuti szerencsétlenség. Csütörtökön délbén 12 óra 40 percor Budapesten a ferencvárosi pályaudvarból kiinduló tehervonat örszeütközött a Zimonyból érkező gyorsvonattal. A két mozdony egymásba furódott s a kocsik roncsokká zúzódtak össze; a tehervonat kocsijai a gyorsvonat személyszállító kocsijai tetejébe torlódtak. Irtózatos, vérfagyasztó jajveszékeles tört ki a vonat utasai között. A borzasztó katasztrófának az eddigi megállapítás szerint négy halottja és 18 sebesülte van. A szerencsétlenség híre a fővárosban óriási izgalmat keltett.

Bérmant. Kereszturon október 1-én osztotta a bérmálás szentséget fényes segédlet mellett dr. Lányi József püspök. A fényesen díszített templom az ottani előkelő nők finom izlését dicséri. A szép énekek a Wégler kisasszonyok és tanítónők képző növendékek érdeme. Délbén a plébániai fényes ebéd volt, melyen az intelligencia szép számban vett részt. Délután a püspök Etéd felé folytatta útját. Újában több helyen többször megállította az üdvözlők szava, mígmen 5 órakor egész Etéd közönsége fényes fogadtatásban részesítette. Eteden 2-án volt a bérmálás. Délután Bözödújfaluba 5 órakor vonult be. A kis község nagy lelkesedéssel fogadta 4—5 üdvözlő beszédben és diszkapukkal fejezte ki tiszteletét. 3-án délután Szováta felé folytatta útját. Közben Erdőszentgyörgyön Szentkivics kjegyző üdvözölte a püspököt. D. u. 5 órakor Szováta volt a püspök s a község apraja nagyja ünnepelt. Az ünneplést fokozta Gazda Dénes szováta plébános alesperessé történt kinevezése, melyet gróf Mikes János főesperes szép beszéd kíséretében hozott tudomására úgy a papságnak mint a híveknek. 4-én a bérmálás

szentségéhez többen járultak. D. u. Parajdra utazott a püspök ahol a bánya főnök fogadta szép beszéddel. Itt az előkelő nők éneke valamint az általuk művészi eszen díszített templom jó benyomást tettek. 5-én d. u. Atyhaba volt a felvonulás, s 6-án a bérmálás, mindeütt nagy lelkesedéssel történt a fogadás. 6-án d. u. Korond nagy község tett ki magáért, hatalmas bandériumával, diszkapuival s lelkes beszédekkel, de nem hiányzott az áhitat mélysege és a bérmálódók nagy száma se. 7-én Székelypálfaluba vonult a püspök s a hegyi község is nagy lelkesedéssel fogadta, élén Vass Gáspár kjegyzővel. (A tudósítást megkésve kaptuk és így csak most közölhetjük).

KÖZGAZDASÁG.

Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten budapesti központi irodájának (V. Méréleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatárak Kecskeméten

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva	165—	170—
Finom szesz adózatlan	66	71—
Élesztőszesz adózva	—	—
Élesztőszesz adózatlan	—	—
Nyers szesz adózva	163	166—
Nyers szesz adózatlan	64	67—
Denaturált szesz ingyen hordóval és fuvarmegterítéssel	53	55—

Kiadja: Betegh Pál és Társa ujságkiadó intézete.

Alólirottak a maguk, valamint számos rokonok, barátok és ismerősök nevében mély fájdalommal ezuton tudatják, hogy a szerető hitves, nevelő anyja és feledehetetlen nagynéni

Boncz Ignácné

szül. Antal Rozália

folyó hó 8-án, életének 66-ik, boldog házassága 40-ik évében megszűnt élni.

Hült tetemeit a róm. kath. szertartás szerint e hó 10-én helyezték örök nyugalomra.

Béke porain!

Székelyudvarhelyt. 1907. október 12.

Boncz Ignác

férj.

Teutsch Edéné

Balázs Rozá

n. leánya.

Boncz Jula

Boncz Anna

Boncz Veronka

mostohagyermekéi.

Balázs János

Balázs Jula

Balázs Lina

Balázs Anna.

Szoptató anyák

gyönyörködve látják, micsoda erőt és életörömet kölcsönöz nekik a SCOTT-fele Emulsió. Amellett hogy izletes, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá

erősítőleg hat az egészségre

és az egész szervezetre. De a mellett igen jótékony hatásal van a szopós gyermekre is, rózsás színt ad neki, erősíti, tehát kettős a szerető szülők öröme.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 f. Kapható a gyógyszerárakban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védőegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Gróf Roon-téle lábatlani Cementgyár

állandó nagy raktara paratlan jó minőségű román és porland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyántty J. fiai vasanyagkereskedésében Székelyudvarhelyen.

A KOSSUTH FERENC által alapított

HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

udvarhelyvármegyei és Székelyudvarhely városi főképviselete **Betegh Pál** és Társaságánál **Kossuth-utca 31. sz. a.** van
Ügynökségek vármegyeszerte. Elfogad tűz-, jég-, élet- és járadékbiztosításokat. Elsőrendű hazai intézmény.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

— Szolga havi fizetés mellett állandó helyet kap. Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala

— **Bérbeadó postai szállítás.** Oklánd és Székelyudvarhely közötti egyfogatú kocsival 1908. január 1-én egy 1200 koronáért bérbe adja a postai szállítást az oklándi postamester. Bérbevevő jelentkezze Oklándon a postahivatalnál.

— **115.000 m² fenyő és bük erdő,** vasúthoz közel, szabad kezből eladó. Cím e lap kiadóhivatalában.

Árlejtési hirdetmény.

A Székelykeresztúr—erkedi vicinális körút 0—1 km. szakaszán levő „Nagyküllő” hid 15 524 korona 27 fillér költség előiránnyal kijavítandó.

Ezen munkát biztosítására folyó évi október hó 21 én d. e. 9 órára nyilvános szóbeli árlejtést tűzök ki. Az árlejtésen részt venni szándékozók az előirányzott összeg 10 százalékát kötelesek bánatpénzül előre lefizetni.

A feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők Székelykeresztúr, 1907. szept. 19.

Főszolgabíró távol:
BIRÓ, szolgabíró.

— **Egy 18—20 év körüli legény,** a ki lovat is tud hajtani s azonkívül a házi teendőket: favágás, fuvarozás stb. elvégzi, állandó helyet nyer Gábor Mózes plebánosnál Homoródrémete.

4485—907. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelykeresztúri kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Elekes Dénes ügyvéd által képviselt Mathé János mezőméhesi lakos végrehajlatonak ifj. Benkő Antal betfalvi lakos végrehajlatát szenvedő elleni 287 K 48 f. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajlati ügyében a székelykeresztúri kir. járásbíró területén levő a betfalvi 204 számú telekjegyző könyvben A + 1 rend-z 67 hrsz. a. 1 hold 257 négyszögöl faház ingatlanra 741 korona, a betfalvi 312 sz. tkvben A + 1 rendsz. 291 hrsz. 1 hold 69 négyszögöl szántóra 95 korona, a betfalvi 365 sz. tkvben A + 1 rendsz. 364 hrsz. 5 hold 876 négyszögöl kaszálóra 128 K, a betfalvi 37 sz. tkvben A. I. 3 rendsz. 418 hrsz. 7930 öl kaszáló, 419 hrsz. 1 hold 66 négyszögöl szántó, 5 rendsz. 683 hrsz. 1 hold 1585 öl

kaszáló, 6 rendsz. 831 hrsz., 253 hrsz. szántó, 7 rendsz. 867 hrsz. 1 hold, 1273 hrsz. szántó ingatlanokból végrehajlatát szenvedő B 35, 41 a jutalékára 164 korona egyenként és összesen 985 K ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1907. évi november 25 napján d. e. 9 órakor **Betfalva község házánál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Székelykeresztúr, 1907. aug. 25.
VERES, kir. járásbíró.

Védjegy: „Horgony”

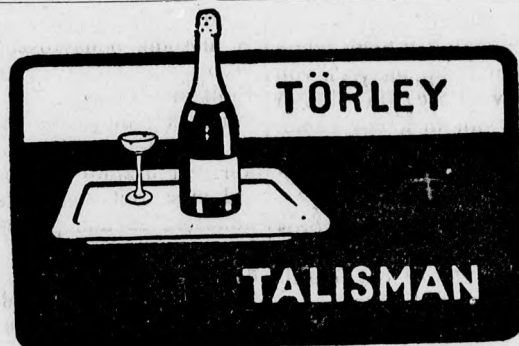
**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, osztnál és meghüleséknél, bedörzsölésésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest. Dr. Richter** gyógyszerár az „Arany orszlához”, **Prágában**, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA
könyv-, zenemű- és papírkereskedésben Székelyudvarhelyt névjegyek izléses kivitelben készíttetnek.

1144—907. kmb. p. sz.

Meghívó.

Az 1907. évi XIX. t.-c. alapján működő székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldött tagjait, a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal idei 1383. számú körrendelete alapján **1907. évi október hó 20-án délután 2 órakor** Székelyudvarhelyt, a városi tanácsház nagytermében kezdődő

rendkívüli közgyűlésbe

ezennel oly figyelmeztetéssel hívom meg, hogy e közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes; másfelől pedig az alábbi tárgysorozatban felvett ügyek tárgyalhatók és a közgyűlésben csakis a meghívott tényleges kiküldött tagok vehetnek részt, akik szavazati jogukat személyesen gyakorolhatják.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A pénztár igazgatóságába a munka-adók közül 5 rendes és az alkalmazottak sorából 2 póttag; a felügyelő bizottságba a segédekből 1 tag; választott bírósági ülnököknek a munka-adókból 10 rendes és 5 helyettes, valamint a segédekből 10 rendes és 5 helyettes tag megválasztása.
3. A m. kir. állami munkásbiztosító hivatalnak Budapesten tartandó első közgyűlésébe 1 munka-adó és 1 biztosított alkalmazott, valamint megfelelő számú (3 munka-adó és 3 alkalmazott) helyettes megválasztása.
4. A pénztár folyó évi június 30-ikáig gyűjtött 9296 K 13 f vagyonának mily célra való felhasználása felett a törvény 199. §-a értelmében hozandó határozat.

Székelyudvarhelyt, 1907. október 10.

Betegh Pál
igazgató-elnök.

Műmalom megnyitás.

Alólirott a m. t. közönségnek szives tudomására hozom, hogy Székelyudvarhelyen saját udvaromon, gőzfűrészemhez kapcsolva a modern technika legmagasabb igényeinek is megfelelő 60 lóerejű

gőzműmalmot

építettem s azt **1907. október 15 én** üzembe hozom.

Ezen műmalom építése és felszerelésénél költség és fáradságot nem kímélve, azt a «bácskai műmalomok» mintájára első rendű szakértő malomépítő mérnök vezetése alatt, kitűnő szerelő főmőlnarok által 4 pár köre lesz berendezve és 3 hengerek, 3 trieur, 5 hasabszita, tarár, sikszita, «progresz koptató», Wörnerfele buza hántoló és «Reform» dara tisztítóval lesz ellátva. Azonkívül a malom előtt a szekerek és gabonáhozó állatok részére nagy és tagas jászollal ellátott fedett színt építettem, hogy bármely kellemetlen időben az ellen védelmők legyen.

Malmomban a közönség a legpontosabban lesz kiszolgálva, az őrleést akar pénze, akár vápra eszközömmel, sürgős esetben kívánatra a gabonát megfelelő értékű lisztre kicserélem és a liszt bármely módon a közönség kívánalma szerint készíttetve és osztályozva.

Egyben szives figyelmebe ajánlom a t. gazdaközönségnek, hogy a malom megnyitás napjától kezdve mindenféle gabonát rendes napi vagy piaci árban megveszek s készpénzzel fizetek, esetleg kívánatra megfelelő lisztre becserélek. Ezzel a gazdak azt is nyerik, hogy nemcsak piacos napon, de bármikor a városba jönnek őrölthetnek és gabonájukat is illő áron eladhatják időszerűségük nélkül és nem kell többé Segesvárra más helyre menni finom lisztet őröltetni. A t. közönség szives támogatását remélve maradok tisztelttel

Fabián József

gőzfűrész és gőzmalom tulajdonos